

DE ROTTERDAMSCH E JAAR- EN WEEK- MARKT IN DE MIDDELEEUWEN DOOR DR. A. C. KERSBERGEN

ONDER de vele theorieën, die in den loop van de 19de en 20ste eeuw zijn opgesteld, om het ontstaan van steden te verklaren, heeft de z.g. markttheorie zich nog steeds weten te handhaven. Men heeft inderdaad kunnen aantonen, dat een aantal Deutsche steden zijn ontstaan aan een marktprivilegie te danken heeft. Meestal toch vestigden zich enkele kooplieden op de plaats, waar een markt werd gehouden. Het daar geldende landrecht werd dan onder invloed van het gewoonterecht der kooplieden omgevormd tot een stadrecht, dat overeenkomst vertoonde met de stadrechten van de Romeinsche nederzettingen langs Rijn en Donau, die immers de handelssteden bij uitnemendheid waren geworden¹⁾.

Maar in de lage landen bij de zee, in dien uithoek van het Deutsche rijk, ontstaan de steden betrekkelijk laat. De stadstichtingsoorkonde heeft dan reeds het marktprivilegie verdrongen. Aan de dorpen, die ontstaan aan de samenvloeiingen van waterwegen, schenkt de graaf de stadrechten kant en klaar. Onder de vele voorrechten, die een stad dan krijgt of koopt, kan ook een vergunning tot het houden van jaarmarkten voorkomen, maar het is iets bijkomstigs geworden. Van weekmarkten is in de Hollandsche grafelijkheidsoorkonden zelden sprake. En toch weten wij, dat in de oud-Hollandsche steden weekmarkten werden gehouden, ja, dat de weekmarkt voor het oeconomische leven van de middeleeuwsche stad waarschijnlijk van grooter beteekenis was dan de jaarmarkt. De jaarmarkt mocht een enkel maal meer vreemdelingen en uitheemscher waren naar de stad lokken, door de weekmarkt onderhield de stad gestadig betrekkingen met haar omgeving. Eénmaal in de week liet zij tenminste haar zelfgenoegzaamheid varen en heerschte

1) Zie: Sohm, Die Entstehung des deutschen Städtewesens, 1890, en Rietschel, Markt und Stadt in ihrem rechtlichen Verhältnis, 1897.